

Motion till riksdagen
2010/11:A262

av **Lars Mejern Larsson (S)**

Lika villkor för lika arbete i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge huvudentreprenören ett huvudansvar för underentreprenörer.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ratificera ILO:s konvention 94.

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkande 1 hänvisat till SkU.

Motivering

Det svenska systemet för ordning och reda på arbetsmarknaden med både avtal och lagar har byggts upp under många år. Den utveckling vi nu ser med att allt fler människor flyttar till och arbetar i olika länder, främst inom EU, innebär att regelverket behöver ses över och i vissa fall stärkas. Ett självklart krav är att alla som arbetar i Sverige ska ha rätt till lika villkor för lika arbete. Det gäller oavsett om personen är bosatt i Sverige eller arbetar här tillfälligt. Det gäller självklart också för alla EU-medborgare som kan använda den fria rörligheten inom EU. Problem uppstår många gånger då en upphandlad entreprenör använder underentreprenörer.

På europeisk nivå har frågan om huvudentreprenörers ansvar diskuterats under en längre period. Några EU-länder har regler om huvudentreprenörers ansvar, bland annat Tyskland, Holland, Österrike, Spanien, Italien och Frankrike, men sannolikt är reglerna i dessa länder inte tillräckligt vassa för att värna utsända arbetstagare. I en studie som European Foundation har gjort pekar man på att Tyskland och Holland har kommit längst. Flera andra europeiska länder har också lagstiftning som gör att huvudentreprenörer kan få svara för underentreprenörer som inte betalar lön, skatt etc. på ett korrekt sätt.

I Sverige finns inget ansvar för huvudentreprenören/solidaransvar. Frågan har tidigare varit mycket aktuell i samband med förslaget om det så kallade byggentreprenadavdraget, som skulle säkerställa att underentreprenörer skulle fullgöra sina skyldigheter. Enligt 38 § medbestämmandelagen har en arbetsgivare i princip skyldighet att förhandla med den fackliga organisationen i företaget när man anlitar ett utomstående företag, till exempel en underentreprenör. Lagen innebär dock inte något särskilt ansvar för huvudentreprenören att garantera lön eller skatt om underentreprenören inte fullgör sina skyldigheter. Så länge huvudentreprenören kan utnyttja fördelarna med en lägre kostnad utan att stå för risken kommer problemen att fortsätta.

Det bästa sättet att undvika problem hos underentreprenörer är att huvudentreprenören får ett utökat ansvar. Ett ansvar för huvudentreprenörer kan också handla om skatter och avgifter, eftersom svart arbete är vanligt i entreprenadkedjor. Ett ansvar för huvudentreprenören kan därför vara ett effektivt sätt att bekämpa både svart arbete och dåliga anställningsvillkor. Erfarenheter från andra nordiska länder bör beaktas.

Redan i upphandlingsprocessen ska det säkerställas att endast seriösa aktörer får uppdrag. Det innebär att Sverige, som ännu inte har ratificerat ILO:s konvention 94, bör göra det. Konvention 94 innebär att offentliga myndigheter vid upphandlingar ska säkerställa att löner och anställningsvillkor är i enlighet med gällande kollektivavtal.

Stockholm den 20 oktober 2010

Lars Mejern Larsson (S)